

Loppuraportti 30.9.2025

Vihreän siirtymän investointihanke, Kuubion bioteollisuusalueen lupaprosessit ja selvitykset, Dnro VN/1807/2024

1 Tiivistelmä

Avustuksen kohteen tavoitteena on edistää bio- ja kiertotalouden keskittymän kehittymistä Kuubion alueella. Tavoitteena on muodostaa kiertotalouskeskittymä, jossa materiaalijakeet saadaan tehokkaasti hyötykäyttöön paikallisesti.

Hankehakemuksen kirjoittamisen aikaan suunniteltiin alueelle useampia investointihankkeita. Hankkeen toteutusvaiheessa havaittiin, etteivät kaikki suunnitellut toimet toteudu aikataulullisesti hankkeen kustannusten tukikelpoisuuden aikana tai ollenkaan. Muutoshakemus tehtiin maaliskuun 2025 lopussa, ensimmäisen helmikuussa 2025 toimitetun väliraportin jälkeen. Myönteinen päätös toukokuun 2025 lopulla mahdollisti toteutuvien suunnitelmien edistämisen aikataulussa.

Hankkeen lopputuloksena saavutettiin merkittäviä askeleita Kuubion bio- ja kiertotalouskeskittymän edistämiseksi. Alueelle sijoittuvan kiertotalous- ja jätehuoltopalvelujen toimintojen ympäristölupahakemus saatettiin hakemusvaiheeseen. Kaupungin kiertotalous- ja jätehuoltopalvelut yhdessä alueelle investoidun Vt 20 tieyhteyden, energiapuuterminaalin käsittely- ja varastointikentän investointi sekä Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan (EVO) toteuttaman jätevedenpuhdistamon investoinnin kanssa lisäävät ja ylläpitävät alueen houkuttavuutta sinne sijoittuvien yritysten näkökulmasta.

2 Hankkeen tausta ja tavoitteet

Kuusamon kaupungin strategisena tavoitteena on toteuttaa yli 200 miljoonan euron investoinnit kestäviin elinkeinoihin vuosina 2021–2025. Lisäksi kaupunki on asettanut strategiassa ilmastotavoitteeksi saavuttaa hiilineutraalius ja jätteettömyys vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunki on päättänyt investoida uuden teollisuusalueen, Kuusamon bioteollisuusalueen (Kuubio), Oulusta tulevan Vt 20 läheisyyteen. Bio- ja kiertotaloustoiminnoille kaavoitettavaa alaa on noin 115 ha ja alue sijaitsee 3 km Kuusamon keskustajamasta lounaaseen.

Kuubio bioteollisuusalueen keskeisimmät tavoitteet ovat:

- tarjota uusiutuvaa energiaa sekä bio- ja kiertotaloutta palveleville yrityksille uusia teollisuuskiinteistöjä
- mahdollistaa uusien työpaikkojen syntyminen energia- ja kiertotalousliiketoimintaan
- keskittää kiertotalouden toiminnot samalle teollisuusalueelle ja siten edistää eri toimijoiden välisiä synergiaetuja ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- parantaa koko Kuusamon alueen huoltovarmuutta ja kotimaisten, uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä
- bio- ja kiertotalouden kehittäminen
- nostaa biopohjaisten tuotteiden jalostusarvoa

Loppuraportti 30.9.2025

- vähentää päästöjä ympäristöön sekä raskasta liikennettä kiertotalouden toimintaedellytysten parantamisella, joka mahdollistaa aiemmin Ouluun vietyjen materiaalivirtojen käsittelyn paikallisesti

Alueen toiminnan seurauksena Kuusamon alueen jätteen määrä vähenee merkittävästi, kun sitä hyödynnetään tehokkaasti materiaalikierrätyksessä. Biotalousalueen toiminta-ajatuksena on, että yhden yrityksen sivuvirta on toisen raaka-aine.

Kuubion alueella on voimassa oleva Teollisuusalueen osayleiskaava. Alueella on voimassa Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Mäntyselän teollisuusalueella, joka on hyväksytty Kuusamon kaupunginvaltuuston kokouksessa 14.5.2024 §22 ja saanut lainvoiman 3.7.2024. Kaavan myötä muodostuvien tonttien luovutusperusteet on hyväksytty (KH 13.3.2023 §49).

Alueen teollisuuskiinteistöjen toimintojen osalta Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta (EVO) on toteuttanut 10 M€ investoinnin jätevedenpuhdistamon bio- ja kiertotalouspuistoon vuosina 2020–2021. Em. investointi on ollut ensimmäinen alueelle ja tämän investoinnin kautta on saatu myös muut alueen yritykset löytämään alue kiinnostavana investointikohteena. Kaupungin toiminnan kautta on avattu useita yhteistyökeskusteluja eri yritysten kanssa ja osana kaavoitusta näille yrityksille on varattu soveltuvia kiinteistöjä investointeja varten.

Kuusamon kaupunki on aktiivisesti edistänyt elinkeinoelämän mahdollisuuksia bioteollisuusalueella investoinneilla ja selvityksillä. Alueella on toteutettu EAKR-rahoitteinen Mäntyselän tieyhteyshanke, jossa rakennettiin uusi tie Vt 20:lta bioteollisuusalueelle ja siten parannettiin liikenneolosuhteita ja bioteollisuusalueen saavutettavuutta. Hankkeen kustannusarvio oli noin 2 M€, josta kaupungin omarahoitusosuus hankkeessa n. 1 M€. Lisäksi kaupungilla on alueelle toteutettu JTF-rahoitteinen Kuusamon bio- ja kiertotalouspuiston energiapuuterminaali-hanke, jossa toteutettiin 6 ha kokoinen asfaltoitu varasto- ja käsittelykenttä.

3 Hankkeen osapuolet ja toteutus

Hakija ja toteuttajaorganisaatio:
Kuusamon kaupunki
Keskuskuja 6
PL 9
93601 Kuusamo
y-tunnus 0186418-5

4 Hankkeen tulokset

4.1 Tavoitteet hyväksytyn muutoshakemuksen mukaisesti

Työpaketti 1. Ympäristölupahakemuksen laatiminen ja niihin liittyvät selvitykset
Kuubion alueelle siirrettäville jätehuollon toiminnoille ja biokaasulaitokselle laaditaan ympäristölupahakemukset ostopalveluna asiantuntijatyönä, Kuubion alueelle aiemmin

Loppuraportti 30.9.2025

laadittua melumallinnusta päivitetään ja laaditaan bio- ja kiertotalouspuiston alueella nykyisin sijaitsevan tuhka/kivimurske-materiaalin hyödyntämisen ympäristölupahakemus selvityksineen.

Vapaamuotoinen väliraportti toimitettiin 17.2.2025 ja muutoshakemus 31.3.2025. Myönteinen muutospäätös 8.5.2025 VN/1807/2024.

4.2 Hankkeen toteuma, poikkeamat ja niiden syyt

Työpaketti 1. Kuubion alueelle siirrettävien jätehuollon toimintojen ympäristölupahakemukset selvityksineen on laadittu ostopalveluna asiantuntijatyönä. Laadittu hakemus ”Liite 1. Kuubion alueen ympäristölupahakemus liitteineen”. Asiantuntijatyö hankittiin ostopalveluna Afry Finland Oy:ltä, Kuusamon kaupungin yksilöimättömien asiantuntijapalveluiden puitesopimuksen mukaisesti. Lupahakemus PSAVI/71712025 jätettiin Pohjois-Suomen aluehallintavirastoon 1.7.2025.

Tekemättä jäivät biokaasulaitoksen ympäristölupahakemus, Kuubion alueen aiemmin laadittu melumallinnus sekä tuhka/kivimurske-materiaalien hyödyntämisen selvitys ja käytön ympäristölupahakemus. Melumallinnus tehdään tarvittaessa ympäristölupahakemuskohtaisesti, koko alueen melumallinnus ei ole tässä kohtaa tarpeen. Biokaasulaitoksen ympäristölupahakemus sekä tuhka/kivimurske-materiaalin hyödyntämisen selvitys ja käytön ympäristölupahakemus eivät olleet ajankohtaisia hankkeen tukikelpoisuuden aikana. Kustannuksista myös Jäteaseman ympäristölupahakemuksen lupaviranomaisten maksut jäivät toteutumatta hankkeen tukikelpoisuuden aikana.

5 Hankkeen vaikuttavuus

Hankkeen lopputuloksena saavutettiin merkittäviä askeleita Kuubion bio- ja kiertotalouskeskittymän edistämiseksi. Alueelle sijoittuvan kiertotalous- ja jätehuoltopalvelujen toimintojen ympäristöluvitusta saatettiin hakemusvaiheeseen. Kaupungin kiertotalous- ja jätehuoltopalvelut yhdessä alueelle investoidun Vt 20 tieyhteyden, energiapuuterminaalien käsittely- ja varastointikentän investointi sekä Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan (EVO) toteuttaman jätevedenpuhdistamon investointi lisäävät ja ylläpitävät alueen houkuttavuutta sinne sijoittuvien yritysten näkökulmasta.

Alueella tehokkaasti toimivat kiertotalous- ja jätehuoltopalvelut tulevat helpottamaan kiertotalousmallin mukaista materiaalikierron kehitystä ja toteuttamista alueelle sijoittuville yrityksille jo investointivaiheessa.

6 Talousraportti

Muutoshakemuksen mukainen budjetti ja rahoitussuunnitelma vs. hankkeen toteutuneet kustannukset esillä taulukossa 1 Arvio 13.3.2025 vs. toteuma 1.4.2024 – 31.8.2025. Taulukossa 1 ja maksatushakemuksessa on nähtävillä hankkeen kulujen muodostuvan vain Kuubio alueen kiertotalous- ja jätehuoltopalvelujen sekä lupaviranomaisen maksujen osalta. Hankkeen toiminta-ajan kulujen lisäksi haemme maksettavaksi ulkopuolisen tilintarkastuksen kulut.

Taulukko 1. Arvio 13.3.2025 vs. toteuma ajalla 1.4.2024-30.9.2025

Loppuraportti 30.9.2025

	Arvio		alv 0 %	
Työpaketti 1	2024-2025		2024-2025	
Ympäristölupahakemus (Kuubio alueen kiertotalous- ja jätehuoltopalvelut)	37000		35067	
Ympäristölupahakemus (Energiapuuterminaali)	0		0	
Ympäristölupahakemus (Biokaasulaitos)	10000		0	
Ympäristölupahakemus (Tuhka/kivimurske hyödyntäminen)	10000		0	
Melumallinnuksen päivitys	3000		0	
Lupaviranomaisen maksut	28000		0	
Yhteensä	88000		35067	
Työpaketti 2	2024-2025		2024-2025	
YVA tarveselvitys (Vedyn tuotantolaitos)	0		0	
Yhteensä	0		0	
Muut kustannukset	2024-2025		2024-2025	
ulkopuolinen tilintarkastus	0		510,51	
Yhteensä	0		510,51	
Koko hanke yhteensä (alv. 0 %)	88000		35577,51	
Rahoitussuunnitelma	2024-2025	osuus %	2024-2025	osuus %
1. Haettava Ympäristöministeriön avustus	61600	70 %	24904,26	70 %
2. Omarahoitus: Kuntarahoitus	26400	30 %	10673,25	30 %
3. Muu julkinen rahoitus	0	0 %	0	0 %
4. Yksityinen rahoitus	0	0 %	0	0 %
Rahoitussuunnitelma yhteensä	88000	100 %	35577,51	100 %

7 Suositukset tulevia hankkeita varten

Esiin ei noussut merkittäviä jatkohankkeita koskevia ideoita tai tarpeita aikataulullisesti hankkeen toteutusajankohdasta viivästyneiden hankkeiden lisäksi.

